

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته سلامت سالمندی

(مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و نحوه ارزشیابی)

مصوب چهل و دومین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی

مورخ ۱۳۸۹/۳/۹

بسمه تعالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته سلامت سالمندی

رشته: سلامت سالمندی

دوره: کارشناسی ارشد ناپیوسته

دبیرخانه مربوطه: دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در چهل و دومین جلسه مورخ ۸۹/۳/۹ بر اساس طرح دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته سلامت سالمندی که به تأیید دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در چهار فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد:

۱- برنامه آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته سلامت سالمندی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می شوند.

ب- موسساتی که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین، تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشند.

ج- مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

۲- از تاریخ ۸۹/۳/۹ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات در زمینه کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته سلامت سالمندی در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

۳- مشخصات کلی، برنامه درسی، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته سلامت سالمندی در چهار فصل جهت اجرا ابلاغ می شود.

رای صادره در چهل و دومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۹/۳/۹ در مورد

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته سلامت سالمندی

۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته سلامت سالمندی با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته سلامت سالمندی از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

مورد تأیید است

دکتر سیدامیرمکسن ضیائی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورد تأیید است

دکتر مصطفی رضائیان

دبیر شورای آموزشی علوم پایه پزشکی،

بهداشت و تخصصی

مورد تأیید است

دکتر محمدعلی محقق

معاون آموزشی

رای صادره در چهل و دومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۹/۳/۹ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته سلامت سالمندی صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر مرضیه وحید دستجردی

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

و رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

فصل اول

مشخصات کلی برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته سلامت سالمندی

نام و تعریف رشته:

Ageing Health (MSc)

کارشناسی ارشد ناپیوسته سلامت سالمندی

دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته سلامت سالمندی برنامه آموزشی است که به مسائل بهداشتی و سلامت و بیماری سالمندان و نیز آموزش، طراحی تحقیق و روش های مداخله بهداشتی همراه با تجارب عملی دانشجویان میپردازد و کارشناس ارشد سلامت سالمندی فردی است که قادر به ارزیابی نیازها، اولویت بندی مشکلات و برنامه ریزی و اجرای مراقبت های سلامت سالمندان است.

۲- تاریخچه:

بیش از نیم قرن از پیدایش رشته های علمی در زمینه سالمندشناسی (Gerontology) و طب سالمندان (Geriatrics) در جهان می گذرد و در این مدت با افزایش جمعیت سالخوردگان در جهان بتدریج سازمانها، نهادهای متعدد در زمینه تربیت نیروی انسانی، پژوهش و مراقبت سالمندان ایجاد شده است. اکنون در اغلب دانشگاههای معتبر جهان برنامه های آموزشی مرتبط با سالمندان در رشته ها و مقاطع تحصیلی مختلف وجود دارد که با هدف ارتقای دانش و توانمندی دانشجویان رشته های مختلف و یا تربیت نیروی انسانی در رشته های اختصاصی سالمندان مانند کارشناسی ارشد، دکترای فلوشیپ و تخصص بالینی و ... ایجاد شده اند.

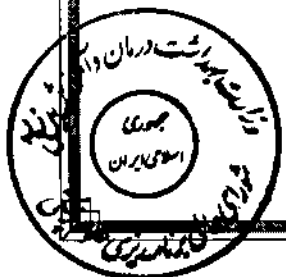
در ایران متأسفانه به دلیل جوان بودن جمعیت و حجم بالای نیازهای بهداشتی کودکان و نوجوانان، در سالهای گذشته چندان توجهی به تربیت نیروی انسانی و سازماندهی نظام مراقبت سالمندان نشده است ولی از چند سال قبل با تشکیل دفتر سلامت سالمندان در وزارت بهداشت و شکل گیری تدریجی دپارتمانهای آموزشی مرتبط با سالمندان در بعضی دانشگاهها، زمینه برنامه ریزی جامع آموزشی و مراقبتی برای سالمندان فراهم شده است. در حال حاضر مباحث مربوط به سالمند اغلب بصورت بخشی از سرفصل های دروس بهداشت خانواده و طب داخلی و روانپزشکی آنها بصورت نسبتاً حاشیه ای برای دانشجویان پزشکی و سایر رشته ها ارائه می شود و تنها برای دانشجویان دوره کاردانی بهداشت خانواده بصورت یک واحد درسی مستقل ارائه میگردد. دپارتمانهای آموزشی اختصاصی برای بهداشت و پزشکی سالمندان از بین دهها دانشگاه و دانشکده پزشکی، بهداشت، پرستاری و پیراپزشکی و توانبخشی تنها در دو یا سه دانشکده راه اندازی شده است. در سایر کشورها برابر آمار مرکز دانشگاهی SFU در حال حاضر بیش از ۱۲۱ دوره آموزشی تحصیلات تکمیلی در مقاطع کارشناسی ارشد و PhD در زمینه سلامت سالمندی و سالمند شناسی در دانشگاههای جهان دایر است.

۳- ارزشهای حاکم بر رشته (values):

- با توجه به ویژگیها و نیازهای خاص سالمندان و دوران سالخوردگی، ارزشهای زیر محور مراقبت و برخورد با سالمندان قرار میگیرد:
- پایبندی به اصول دینی، مذهبی، اخلاقی و ارزشهای فرهنگی جامعه و رعایت آن در برخورد با مراجعین و سالمندان

- احترام و ارزش قائل شدن به شخصیت، سلامت، توانمندی و موقعیت سالمندان

- رعایت حق انتخاب و مشارکت سالمند و خانواده وی در تصمیم گیری در مورد مراقبت و یا درمان

- رعایت حق سالمندان و اطرافیان ایشان در برخورداری از دانش و مهارت مورد نیاز برای مراقبت موثر از خود
- دارا بودن دید مثبت و امید بخش نسبت به سالمندان و دوران سالمندی
- دوری از هرگونه تبعیض از جمله قومی، سنی و ... و رعایت انصاف و عدالت و احترام به آزادیهای فردی افراد سالمند، در برخورد و ارائه مراقبت به سالمندان
- توجه به نقش مشارکتی سالمندان در فعالیت های اجتماعی

۴- رسالت رشته (Mission):

تربیت نیروی انسانی دانش آموخته و کارآمد در زمینه مراقبت جامع سالمندان در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، اقتصادی، مدیریتی، آموزشی و پژوهشی مورد نیاز جامعه در راستای ارتقای کیفیت خدمات و سلامت سالمندان میباشد.

با توجه به اینکه جمعیت سالمند کشور هم اکنون فقط ۷/۲٪ (سرشماری سال ۸۵) از جمعیت کل کشور را تشکیل می دهد، هنوز مشکلات سالمندی در جامعه زیاد ملموس نمی باشد ولی این مشکلات با افزایش امید به زندگی در کشور و نیز افزایش موالید در دهه ۶۰، در آینده ای نه چندان دور شاهد افزایش جمعیت سالمند کشور خواهیم بود و در نتیجه افزایش مشکلات این قشر رابه دنبال خواهد داشت که این موضوع نیاز به تربیت افراد متخصص در زمینه بهداشت سالمندی را بیشتر روشن می کند. نیاز مبرم به تربیت نیروی انسانی برای ارائه خدمات کارشناسی و مراقبتی جامع در زمینه سالمندان در مراکز بهداشت استان و شهرستان های کشور و همچنین مراکز خدمات سالمندان وابسته به سازمان بهزیستی و بخش های غیر دولتی (خیریه و خصوصی) خواهد بود.

۵- چشم انداز رشته (Vision):

این برنامه در نظر دارد با ارائه آموزش های تکمیلی در سطح کارشناسی ارشد سلامت سالمندی پیشرو در تربیت نیروی انسانی فرهیخته و کارآمد در زمینه سلامت سالمندان در کشور باشد و طی ده سال پس از تصویب و راه اندازی رشته در کشور بخش اعظم نیازهای کشور را در تربیت نیروی انسانی و مدیریت برنامه های سلامتی سالمندان مرتفع سازد.

۶- اهداف دوره (Aims):

- ۱- افزایش دانش و مهارت پایه و کار بردی در زمینه سلامت و مراقبت های جامع سالمندان
- ۲- افزایش مهارتهای تفکر خلاق و حل مسئله برای کمک به تحلیل مشکلات سالمندان اعم از حقوقی و اخلاقی و غیره و یافتن راه حل های مناسب و مدیریت حل مسائل مرتبط با سالمندان
- ۳- توسعه توانمندی دانشجویان برای کسب دانش تحقیق، بررسی منتقدانه از تحقیقات منتشر شده و در نهایت ایجاد توانمندیهای لازم برای انجام تحقیقات در زمینه سالمند شناسی و سلامت سالمندان
- ۴- ایجاد یک پایه تحقیق در سلامت سالمندی جهت کمک به سیاستگزاریها.
- ۵- ایجاد مهارت های ارتباط و کار عملی با سالمندان
- ۶- افزایش آگاهی در مورد سیاست های اجتماعی و دولتی که در زندگی سالمندان تاثیر میگذارد و یا نیاز به تاسیس آن وجود دارد.

۷- افزایش توانایی درک و ارزیابی و مراقبت ها و خدمات مرتبط با سالمندان و سرویس هایی که در اختیار سالمندان قرار دارد.

۷- نقش دانش آموختگان در نظام بهداشتی:

دانش آموختگان رشته سلامت سالمندی در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته دارای نقش های آموزشی، پژوهشی و مراقبتی مرتبط با سالمندان می باشد.

۸- وظایف حرفه ای دانش آموختگان:

الف- زمینه آموزشی:

- ارائه آموزش های ضروری به فرد سالمند و خانواده و جامعه.
- همکاری در آموزش در عرصه، دانشجویان در زمینه های مرتبط با سالمندان
- آموزش ارتباط تیمی بین فرد سالمند، خانواده و جامعه.

ب- در زمینه پژوهشی:

- سنجش علمی نیازهای سلامت سالمندان تحت پوشش
- تدوین طرح های پژوهشی مرتبط با سالمندان
- همکاری و مشارکت در فعالیت های پژوهشی مرتبط با سالمندان

ج- در زمینه خدماتی:

- ارائه مراقبت های سلامت مبتنی بر دستورالعمل های متناسب با سالمندان
- همکاری در اداره کردن بخش های مرتبط با سالمندان
- برنامه ریزی، پایش و ارزیابی مراقبت های دوران سالمندان
- ارائه خدمات مشاوره ای برای اداره امور سالمندان
- ۹- راهبردهای (استراتژی) اجرایی برنامه آموزشی:

الف- راهبردهای یاددهی و یادگیری:

- ۱- نیازهای ملی و منطقه ای
- ۲- پیشگیری و ارتقای سلامت
- ۳- حل مشکلات سلامت جامعه
- ۴- آموزش در محیط های کار واقعی
- ۵- روش ها و فنون جدید یاددهی و یادگیری
- ۶- آموزش و یادگیری فعال و دانشجو محور
- ۷- مسائل نگرشی و مهارت های ارتباطی
- ۸- آموزش شیوه های مراقبت از خود و مراقبت در منزل
- ۹- یادگیری خودانگتا و مادام العمر
- ۱۰- خودسنجی و ارتقای حرفه ای مستمر

ب- راهبردهای ارزیابی دانشجو:

ارزیابی یادگیری مبتنی بر رویکرد دستاورد محور (Outcome- Based) است که روشهای ترجیحی ارزیابی دانشجو در چهار حیطه به شرح زیر می باشد:

۱-حیطه شناختی: که با سوالات چند گزینه‌ای (MCQ) با پردازش و تحلیل توسط OMR و سوالات تشریحی کوتاه پاسخ در موارد خاص ارزیابی خواهد شد

۲- حیطه مهارتی: که از طریق ترجیحاً آزمون آسکی (OSCE) و یا آزمون سازمان یافته بالینی و استفاده از چک لیست مشاهده و ارزیابی عملی (در این چک لیست باید امتیازها لحاظ شوند) خواهد شد.

۳- حیطه نگرشی: از طریق فرم نظر خواهی از مدرسین، کارکنان و مراجعین استفاده از روشهای مشاهده غیر مستقیم در موارد خاص (مانند استفاده از دوربین و ضبط فیلم، استفاده از شیشه‌های یکطرفه و یا سیستم مدار بسته) و استفاده از Reflective note Portfolio و ۲۶۰ درجه ارزیابی خواهد شد.

۴- حیطه عملکردی: که با استفاده از روشهای ارزیابی عملکرد بر مبنای بررسی Log book و مستندات پرونده‌ها و نظر خواهی از مشتریان، مدیران و همکاران ارزیابی خواهد شد.

۱۰- شرایط و نحوه پذیرش دانشجو:

۱-قبولی در آزمون ورودی مطابق ضوابط و مقررات وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی می باشد.

۲- داوطلبان این رشته بایستی دارای مدرک کارشناسی در یکی از رشته های پرستاری، مامایی، آموزش بهداشت، بهداشت عمومی، مدیریت توانبخشی، مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، روان شناسی بالینی، علوم تغذیه، مددکاری اجتماعی، شنوایی سنجی، بینایی سنجی، فیزیوتراپی، گفتار درمانی و کاردرمانی باشند.

۳- دروس آزمون ورودی و ضرائب مربوط به آنها:

ردیف	عنوان	ضرایب امتحانی
۱	روان شناسی و بهداشت روانی	۱
۲	فیزیولوژی سالمندی	۲
۲	جامعه شناسی پزشکی	۱
۴	روش تحقیق و آمار حیاتی	۲
۵	کلیات بهداشت عمومی	۲
۶	مبانی تغذیه	۱
۷	زبان عمومی	۲
	جمع	۱۱

- جهت کسب اطلاعات از آخرین تغییرات در مدارک تحصیلی موردپذیرش و مواد امتحانی و ضرائب آزمون ورودی هر سال تحصیلی، به دفترچه آزمون کارشناسی ارشد رشته های علوم پزشکی مربوط به آن سال تحصیلی مراجعه شود

۱۱ - رشته های مشابه در داخل کشور:
رشته مشابه در دانشگاههای داخل کشور وجود ندارد.

۱۲ - سابقه این رشته در خارج از کشور:
این رشته در دانشگاههای مختلف جهان از جمله Paisley, Nevada, Birkbeck, Charlis و... ارائه می شود.

۱۳ - شرایط مورد نیاز برای راه اندازی رشته:
طبق شرایط و ضوابط دفتر گسترش و ارزیابی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی می باشد.

۱۴ - موارد دیگر:

ندارد.

فصل دوم
مشخصات دوره برنامه آموزشی دوره
کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته سلامت سالمندی

۱- نام دوره:

Ageing Health (MSc)

کارشناسی ارشد ناپیوسته سلامت سالمندی

۲- طول دوره و شکل نظام آموزشی:

- طول دوره و شکل نظام آموزشی این رشته مطابق با آئین نامه آموزشی مقطع مربوطه و مصوبات شورای عالی برنامه ریزی میباشد

۳- نام درس و تعداد واحدهای درسی:

تعداد واحدهای درسی در این دوره ۳۲ واحد است که به شرح زیر می باشد:

۲۳ واحد	درس اختصاصی اجباری (core)
۵ واحد	درس اختصاصی اختیاری (non core)
۴ واحد	پایان نامه
۳۲	جمع

- در ضمن دانشجو موظف است با تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تمامی یاتعدادی از واحدهای کمبود یا جبرانی از جدول الف بگذراند

جدول الف) دروس کمبود یا جبرانی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته سلامت سالمندی

کد درس	نام درس	تعداد واحد			تعداد ساعت	
		جمع	نظری	عملی	نظری	عملی
۰۱	سیستم های اطلاع رسانی پزشکی*	۱	۰/۵	۰/۵	۹	۱۷
۰۲	آمار و روش تحقیق و پزشکی مبتنی بر شواهد (EBM)*	۳	۲	۱	۳۴	۳۴
۰۳	زبان تخصصی	۲	۲	-	۳۴	-
۰۴	آموزش بهداشت	۲	۱	۱	۱۷	۵۱ کارآموزی
۰۵	اصول خدمات بهداشتی و خدمات نظام سلامت	۲	۲	-	۳۴	-
۰۶	بهداشت عمومی و مراقبت های اولیه بهداشتی	۲	۲	-	۳۴	-
۰۷	فیزیولوژی	۲	۱/۵	۰/۵	۲۶	۱۷
۰۸	روانشناسی عمومی	۲	۲	-	۳۴	-
۰۹	اصول اپیدمیولوژی	۲	۲	-	۳۴	-
۱۰	اصول تغذیه	۲	۲	-	۳۴	-
۱۱	کلیات دارو شناسی	۲	۲	-	۳۴	-
۱۲	جامعه شناسی	۲	۲	-	۳۴	-
		جمع			۲۴	

دانشجو موظف است با تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تمامی یا تعدادی از دروس کمبود یا جبرانی از (جدول الف) را بگذراند
 * کلیه دانشجویانی که در مقاطع قبلی تحصیلات دانشگاهی درس سیستم های اطلاع رسانی پزشکی (کد ۰۱) و درس آمار و روش تحقیق و پزشکی مبتنی بر شواهد (EBM) (کد ۰۲) را نگذرانده اند موظف اند این دروس را بگذرانند.

جدول ب (دروس اختصاصی اجباری (core) دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته سلامت سالمندی

کد درس	نام درس	تعداد واحد			تعداد ساعت		پیش نیاز
		جمع	نظری	عملی	عملی	جمع	
۱۲	مفاهیم و مبانی سالمند شناسی	۲	۲	-	۲۲	-	-
۱۴	اپیدمیولوژی سالمندی	۲	۱/۵	۱/۵	۲۶	۱۷	-
۱۵	تغذیه در سالمندان	۲	۱/۵	۱/۵	۲۶	۱۷	-
۱۶	ارزیابی نیاز های بهداشتی سالمندان	۲	۱	۱	۱۷	۵۱ کارآموزی	۱۳ و ۱۴
۱۷	کیفیت زندگی در دوره سالمندی	۲	۲	-	۲۴	-	-
۱۸	بیولوژی و فیزیولوژی سالمندی	۲	۲	-	۲۴	-	-
۱۹	روان شناسی سالمندی	۲	۱/۵	۱/۵	۲۶	۲۶ کارآموزی	-
۲۰	مراقبت از سالمندان در جامعه، خانه و مراکز نگهداری	۲	۱	۱	۱۷	۵۱ کارآموزی	-
۲۱	سالمندی و جنبه های اخلاقی و قانونی در مراقبت از سالمندان	۲	۲	-	۲۴	-	-
۲۲	ارزیابی جامع سلامت در سالمندان	۲	۱	۱	۱۷	۵۱ کارآموزی	-
۲۳	کارآموزی در عرصه	۳			۱۵۲		-
۲۴	پایان نامه	۴					-
	جمع				۲۷		

جدول ج (دروس اختصاصی اختیاری (non-core) دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته سلامت سالمندی

کد درس	نام درس	تعداد واحد			تعداد ساعت		پیش نیاز
		جمع	نظری	کارآموزی	کارآموزی	جمع	
۲۵	جامعه شناسی سالمندی	۲	۲	-	۳۴	-	
۲۶	اصول مدیریت مصرف دارو در سالمندان	۲	۱	۱	۵۱	۱۸	
۲۷	اصول توانبخشی در سالمندان	۲	۱	۱	۵۱	-	
۲۸	مدیریت مراکز مراقبت از سالمندان	۲	۱	۱	۵۱	-	
۲۹	اسیب پذیری و ارزیابی آن در سالمندان	۱	۱۵	۱۵	۲۶	-	
۳۰	محیط و سالمندی و ارگونومی	۱	۱	-	۱۷	-	
جمع		۱۰					

* دانشجوی می بایست ۵ واحد از دروس فوق (جدول ج) را متناسب با موضوع پایان نامه موردنظر با موافقت استاد راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه بگذرانند

فصل سوم
مشخصات دروس برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته سلامت سالمندی

نام درس: سیستمهای اطلاع‌رسانی پزشکی

کد درس: ۰۱

پیش‌نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد (۰/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درسدرس:

دانشجو باید در پایان این درس بتواند اجزاء مختلف یک رایانه شخصی را نام ببرد و عملکرد هر یک را تعریف کند با سیستم عامل و ویندوز آشنا باشد، بتواند آن را نصب و رفع ایراد بکند و کار با برنامه‌های کاربردی مهم را فرا گیرد. همچنین توانایی استفاده از الگوهای کتابخانه‌ای و روشهای مختلف جستجو در بانکهای اطلاعاتی مهم در رشته تحصیلی خود را داشته باشد و با سرویسهای کتابخانه‌ای دانشگاه محل تحصیل خود آشنا شود. از جمله اهداف دیگر این درس آشنایی با مرورگرهای معروف اینترنت است به گونه‌ای که دانشجو بتواند با موتورهای جستجو کار کند و با سایتهای معروف و مفید اطلاعاتی رشته خود آشنا شود. در پایان، دانشجو باید توانایی ایجاد و استفاده از پست الکترونیکی جهت ارسال و دریافت نامه و فایل را داشته باشد.

رئوس مطالب: (۹ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی):

*آشنایی با رایانه‌ی شخصی:

۱- شناخت اجزای مختلف سخت افزاری رایانه شخصی و لوازم جانبی.

۲- کارکرد و اهمیت هر یک از اجزای سخت افزاری و لوازم جانبی.

*آشنایی و راه‌اندازی سیستم عامل ویندوز:

۱- آشنایی با تاریخچه‌ی سیستم عامل‌های پیشرفته خصوصاً ویندوز.

۲- قابلیت و ویژگی‌های سیستم عامل ویندوز.

۳- Office XP - ویندوز XP - برنامه Word

۴- آشنایی با برنامه‌های کاربردی مهم ویندوز.

آشنایی با بانکهای اطلاعاتی مهم و نرم افزارهای عملی - کاربردی رشته تحصیلی.

۱- معرفی و ترمینولوژی اطلاع‌رسانی.

۲- آشنایی با نرم افزارهای کتب مرجع رشته تحصیلی روی لوح فشرده و نحوه استفاده از آنها.

۳- آشنایی با بانکهای اطلاعاتی نظیر: Medline, Embase, Biological Abstract و ... و نحوه‌ی جستجو در آنها.

۴- آشنایی با مجلات الکترونیکی Full-Text موجود روی لوح فشرده و روشهای جستجو در آنها.

*آشنایی با اینترنت:

۱- آشنایی با شبکه‌های اطلاع‌رسانی.

۲- آشنایی با مرورگرهای مهم اینترنت و فراگیری ابعاد مختلف آن.

۳- فراگیری نحوه‌ی تنظیم مرورگر اینترنت برای اتصال به شبکه.

۴- نحوه‌ی کار و جستجو با موتورهای جستجوی مهم و گردآوری اطلاعات (Search strategy)

۵- آشنایی با چند سایت معروف و مهم رشته‌ی تحصیلی.

منابع درس :

1. Taylor & Francis, Finding Information in Science, Technology and Medicine, Jill Lambert, latest edition
2. Krzysztof Zieliński et al, Information Technology Solutions for Healthcare ,latest edition

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- در حیطه شناختی: ارزشیابی دانشجو در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی انجام می‌شود.
- در حیطه روانی- حرکتی: آزمون عملی مهارت دانشجو در استفاده از رایانه، سیستم عامل ویندوز و جستجوی اینترنتی با استفاده از چک لیست انجام می‌گیرد.

کد درس: ۰۲

نام درس: آمار و روش تحقیق و پزشکی مبتنی بر شواهد (EBM)

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۳ (۲ واحد نظری-۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری- عملی

هدف کلی درس:

هدف این واحد علاوه بر آشنا سازی دانشجویان با آمار و روش تحقیق ارتقاء سطح توانمندی دانشجویان در طراحی و اجرای تحقیقات و همچنین افزایش توانمندی آنان در چگونگی بررسی مقالات و آموزش پزشکی مبتنی بر شواهد و بکارگیری آن میباشد. گذراندن این واحد دانشجویان را برای انجام پایان نامه آماده می سازد.

رئوس مطالب: (۲۴ ساعت نظری-۲۴ ساعت عملی)

انواع تحقیقات کمی و کیفی

آمار توصیفی

آمار تحلیلی

آشنائی با نرم افزارهای انالیز آماری (SPSS, NVIVO, ...)

انتخاب موضوع و طرح سؤال تحقیق

طراحی انواع مطالعه

نمونه گیری (Sampling)

تعیین حجم نمونه و آزمونهای آماری

مبانی تهیه پروپوزال تحقیقی

نوشتن پروپوزال

آشنایی با مبانی و روش های EBM (Evidence Based Medicine): ۱- مبانی و کلیات EBM ۲- روشهای

ارزیابی منتقدانه Critical appraisal و ۳- عملکرد مبتنی بر شواهد (EBP)

ارزیابی تست های تشخیصی و شاخص های جمعیتی

نگارش متون علمی

تفسیر نتایج

منابع درس :

1. Babbie G. survey Research methods. Wadsworth, last edition
2. Frankfort. Nachmius, C.e Nachmics, d. Research methods in the --social sciences, London, Edwards Arnold, last edition
3. Robson, C, Real world research, Oxford, Blackwell publishers. . last edition ,
4. Birren , JE. And schaie, kw , Handbook of the psychology of Aging, Academic press. Chapter 2 and 3 last edition.
5. Burns, N., Grove, S.J. , The practice of nursing Research, Philadelphia, Elsevier Saunders, last edition
۶. روش تحقیق در سیستم های بهداشتی- مجموعه سازمان بهداشت جهانی- آخرین انتشار
۷. دکتر سرافران، آمار پزشکی- آخرین انتشار
۸. دکتر محسن جانقربانی و دکتر صادقی حسن آبادی- اپیدمیولوژی بالینی - آخرین انتشار
۹. امیر رضایی (آخرین انتشار) پایه های پژوهش و تحقیق در علوم پزشکی ،
۱۰. دکتر ژیلا عابد سعیدی، صدیقه امیر علی اکبری - روش تحقیق در علوم پزشکی وبهداشت - آخرین انتشار
۱۱. مسعود احمد زاده اصل ، سمیرا آریا سپهر - اصول پایه روش تحقیق در علوم پزشکی - آخرین انتشار

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- امتحان پایان ترم با سؤالات تشریحی کوتاه پاسخ ۲۰٪
- تهیه نهایی پروپوزال پژوهشی ۶۰٪
- نقد و بررسی چندمورد پروپوزال ۲۰٪

کد درس: ۰۳

نام درس: زبان تخصصی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

ارتقاء مهارت‌های خواندن و ترجمه و درک مطالب از کتب و مجلات انگلیسی در زمینه سالمندی
رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

آموزش واژه شناسی سالمندی و طب سالمندی

تقویت توان مطالعه متون علمی مرتبط با رشته تحصیلی

تقویت توان ترجمه متون علمی مرتبط با رشته تحصیلی

منابع درس:

1. Yorkey Reading & study skills, last edition
2. Ann Arbor reader's choice, University of Michigan, last edition
3. Barbara Jansen Cohen Medical terminology, An illustrated Guide last edition,

۴. بکارگیری کتب و مجلات تخصصی برای ترجمه بنا به صلاحدید استاد

شیوه ارزشیابی دانشجو:

در این درس دانشجو به صورت تراکمی (امتحان پایان ترم) و تکوینی (کار در خلال ترم، میان ترم، پروژه و غیره) ارزشیابی خواهد شد. درصد امتحان پایان ترم ۵۰٪، کار ترمی از قبیل انجام تکالیف ۲۰٪ و امتحان میان ترم ۳۰٪ می‌باشد.

کد درس: ۰۴

نام درس: آموزش بهداشت

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ (۱ واحد نظری و ۱ واحد کارآموزی)

نوع واحد: نظری - کارآموزی

هدف کلی درس:

افزایش آگاهی و نگرش و مهارت در مورد برقراری ارتباط، مشاوره، آموزش و ارتقای سلامت
رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری و ۵۱ ساعت کارآموزی):

- مبانی و روش های برقراری ارتباط

- کلیات و روشهای آموزش در علوم پزشکی

- نقش آموزش سلامت در توسعه کشورها

- روش های آموزش بهداشت

- اصول و روشهای ارتباط بین فردی بویژه با سالمندان

- روشهای اختصاصی برقراری ارتباط موفق با سالمندان

- آشنائی با مباحث اخلاقی آموزش سلامت

- آشنایی با روش های ارتقا سلامت

- نقش آموزش سلامت در توسعه کشورها

- آموزش بهداشت (اصول و رویکردها)

منابع درس:

1. Salisbury Hal, Counseling the elderly, last edition
2. Marilyn Pietrani, Understanding Counseling in Primary care
۳. کاتهام مارگارت - مبانی آموزش به بیمار - آخرین انتشار
۴. محمدی ن ، رفیعی فرش-برنامه جامع درسی آموزش سلامت، - آخرین انتشار
۵. هابلی ج.- برقراری ارتباط برای بهداشت - آخرین انتشار
۶. آموزش برای بهداشت - دستورالعمل آموزش بهداشت در مراقبت های بهداشتی اولیه - انتشارات سازمان جهانی بهداشت
۷. راجر فیشر ، ویلیام اوری - روانشناسی توافق - مذاکره اصولی - آخرین انتشار

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- امتحان کتبی در پایان ترم ۶۰٪

- امتحان عملی ۴۰٪

کد درس: ۰۵

نام درس: اصول خدمات بهداشتی و خدمات نظام سلامت

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با کلیات خدمات بهداشتی و درمانی و نظام ارایه خدمات در کشور و مبانی مدیریت نظام سلامت شامل کلیات مدیریت، برنامه ریزی، پایش و اقتصاد سلامت میباشد.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

تعریف سلامت و مفاهیم سلامت و بیماری

نظام ارایه خدمات بهداشتی و درمانی در کشور و تاریخچه آن

نشانگر های سلامتی

عوامل اجتماعی و فرهنگی موثر در سلامت و بیماری

اقتصاد سلامت

سازمانهای بین المللی مرتبط با سلامت

مدیریت و برنامه ریزی سلامت

پایش و ارزشیابی

مراقبت های بهداشتی اولیه (PHC)

کلیات مدیریت کیفیت جامع (TOM) و ایزو (ISO)

منابع درس:

۱. پارک جی ای، درسنامه طب پیشگیری و پزشکی اجتماعی - آخرین انتشار
۲. دکتر صادق حسن آبادی کلیات بهداشت عمومی - آخرین انتشار
۳. دکتر حسین حاتمی و همکاران - کتاب جامع بهداشت عمومی - آخرین انتشار
۴. دکتر سعید آصف زاده - اقتصاد بهداشت - آخرین انتشار
۵. دکتر شادپور - نظام شبکه بهداشتی درمانی کشور - آخرین انتشار

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

- امتحان کتبی پایان ترم

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

هدف از این واحدشنایی با مبانی و کلیات بهداشت عمومی و راههای ارتقا سلامت در جامعه است

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

تعاریف و مفاهیم بهداشت عمومی ، سلامت، پزشکی اجتماعی

بهداشت و تندرستی در اسلام

شاخص های سلامت در ایران و جهان

نظام ارایه خدمات سلامت در ایران

پزشکی خانواده

اجزا مراقبت های بهداشتی اولیه

تامین آب آشامیدنی سالم و بیماریهای منتقله از راه آب

بهداشت مواد غذایی

آلودگی هوا

کلیات مراقبتهای بهداشتی خانواده

اهداف توسعه هزاره و ارتقای سلامت

برنامه ملی مبارزه با بیماریهای شایع و بومی ایمن سازی همگانی

کلیات بهداشت حرفه ای

سطوح ارائه خدمات

سازمان های بین المللی مرتبط با سلامت

برنامه ریزی و مدیریت بهداشت

منابع درس:

۱. درسنامه پزشکی اجتماعی و طب پیشگیری جلد ۲ و جلد ۳، نوشته پارک _ آخرین انتشار
۲. کتاب بهداشت عمومی، دکتر حاتمی و همکاران جلد ۱ و ۲ و ۳ _ آخرین انتشار
۳. دکتر شادپور نظام شبکه بهداشتی درمانی کشور _ آخرین انتشار
۴. درسنامه و بسته های آموزشی مرتبط با Pbc منتشر شده از طرف ستاد گسترش بهداشتی کشور
۵. دستورالعمل های کشوری مربوط به شکل کار گروهی و PBL برگزار می شود.

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

امتحان کتبی پایان ترم

کد درس: ۰۷

عنوان درس: فیزیولوژی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ (۱/۵ واحد نظری-۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری- عملی

هدف کلی درس:

فرا گرفتن اعمال سلول، اندام ها و دستگاههای مختلف بدن و ارتباط آنها با یکدیگر

رئوس مطالب: (۲۶ ساعت نظری- ۱۷ ساعت عملی)

فیزیولوژی سلول و محیط آن

فیزیولوژی خون

فیزیولوژی دستگاه عصبی

فیزیولوژی قلب

فیزیولوژی گردش خون

فیزیولوژی تنفس

فیزیولوژی کلیه و تنظیم مایعات بدن

فیزیولوژی تنظیم PH خون شریانی

فیزیولوژی دستگاه گوارش و متابولیسم

منابع درس:

۱. فیزیولوژی گایتون - آخرین انتشار
۲. کلیات فیزیولوژی پزشکی گانونگ، آخرین انتشار

شیوه ارزشیابی دانشجو:

در این درس دانشجو به صورت تراکمی (امتحان پایان ترم) و تکوینی (کار در خلال ترم، میان ترم، پروژه و غیره) ارزشیابی خواهد شد. درصد امتحان پایان ترم ۶۰٪، کار ترمی از قبیل انجام تکالیف، پرسش و پاسخ و حضور کلاسی ۲۰٪ و امتحان میان ترم ۲۰٪ پیشنهاد می شود.

نام درس: روانشناسی عمومی

کد درس ۰۸

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی و فراگیری مفاهیم پایه ای روانشناسی (فردی و اجتماعی) و کسب مهارت در بکاربردن آن در ارتباط با بیمار، خانواده وی و جامعه
شرح درس: در این درس دانشجویان با معیارهای اساسی و مهارت در بکارگیری مفاهیم روانشناسی آشنا شده، تشخیص ویژگیهای فردی و اجتماعی و تاثیر آنها در رفتار، یادگیری، تفکر، بیان و غیره را در زمینه کاری خود و همچنین چگونگی ارتباط با بیمار، خانواده وی و جامعه را کسب می نمایند.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت):

- تعریف روانشناسی، ماهیت علمی روانشناسی، تاریخچه مختصر علم روانشناسی و دیدگاههای روانشناسی، مبانی فیزیولوژیک روانشناسی، رشد از نظر روانشناسی، اهداف و روشهای علم روانشناسی، محرکهای رفتار موجودات زنده، عوامل موثر بر رفتار، هوشیاری، دقت و ادراک و حالات شعور، عقل از دیدگاه قرآن، یادگیری و تفکر، حافظه و فراموشی، زبان و تفکر، تفاوتهای فردی، شخصیت و مسائل مربوط به آن، هوش و سنجش آن، انگیزش و هیجان، تعارض و سازگاری، روانشناسی تندرستی و بهداشت، روانشناسی اجتماعی و جامعه شناسی، ارتباط فرد با جامعه و دیدگاه اسلام در مورد فرد و جامعه، رفتار اجتماعی، نابرابریهای اجتماعی و علل آن و نظر اسلام، گروهها، اقشار، سازمانها و نهادهای اجتماعی، ارزشهای اجتماعی، ناهنجاریهای اجتماعی (انواع انحرافات، اعتیاد، جرم، فقر و غیره)، بهداشت روانی و فرد و اجتماع، مفهوم حرفه ای بودن در پزشکی، ابعاد روانی بیماری روی فرد، ابعاد روانشناختی بیماران بستری در بخش مراقبتهای ویژه و شناخت مشکلات روانی نظیر دلریوم و... تشخیص و درمان آنان، ابعاد روانی اطرافیان بیماران به شدت بدحال، کارگروهی (تیمی) در شرایط بحرانی و عادی.

منابع درس:

اصول روانشناسی مان - آخرین انتشار

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

آزمون میان ترم ۲۰ درصد ترم، آزمون پایان ترم ۶۰ درصد نمره، انجام تکالیف ۱۰ درصد نمره، شرکت فعال در کلاس ۱۰ درصد نمره.

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی با اصطلاحات اپیدمیولوژی و پزشکی پیشگیری، آشنایی با علل ایجاد بیماریها و چگونگی انتشار آنها در جامعه، آگاهی از اپیدمیولوژی برخی بیماریها و کاربردهای اطلاعات اپیدمیولوژیکی در کنترل بیماریها
شرح درس:

عدم بهسازی محیط، عدم دسترسی به آب آشامیدنی و مواد غذایی سالم، ممکن است باعث گسترش بیماریهای واگیر و غیرواگیر در بین افراد یک اجتماع گردد. شناخت کلی در رابطه با علم اپیدمیولوژی جهت دانشجویان بهداشت محیط که با اصول اپیدمیولوژی، چگونگی علل و انتشار بیماریها در جامعه و کاربردهای اطلاعات اپیدمیولوژیکی در کنترل بیماریها آشنا گردند، بسیار دارای اهمیت می باشد. در این درس کلیات اپیدمیولوژی، اهداف و کاربردهای این علم و انواع اپیدمیولوژی بیماریهای واگیر و غیرواگیر و مشخصه های هر یک مورد بررسی قرار می گیرد.

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

- تعاریف و کلیات اپیدمیولوژی - اصطلاحات اپیدمیولوژی - تاریخچه
- اهداف و کاربردهای اپیدمیولوژی
- انواع اپیدمیولوژی
- انواع مطالعات اپیدمیولوژیک و ویژگیهای هر کدام
- روشهای نمونه گیری جهت انجام مطالعات اپیدمیولوژی
- شناسائی و محاسبه شاخص های حضوری مختلف در ارتباط با اپیدمیولوژی
- شناخت عوامل بیماریزا
- اپیدمیولوژی بیماریهای واگیر
- اپیدمیولوژی بیماری باکتریایی، انگلی، ویروسی و قارچی
- اپیدمیولوژی و کنترل مسمومیت های غذایی
- اپیدمیولوژی کنترل بیماریهای ناقل و مخزن
- اپیدمیولوژی و کنترل (بیماریهای مشترک انسان و حیوان)
- اپیدمیولوژی بیماریهای مقاربتی
- اپیدمیولوژی بیماریهای غیرواگیر
- مسائل اپیدمیولوژیکی در کشور
- کاربرد اطلاعات اپیدمیولوژیکی در کنترل بیماریها

منابع درس:

۱. جی.ای پارک، "اصول و روشهای اپیدمیولوژی جلد ۳-۱ - آخرین انتشار
۲. ریچارد فارمر و همکاران، اپیدمیولوژی پزشکی، بهداشت، مبارزه با بیماریها - آخرین انتشار
۳. عزیزی، فریدون و همکاران، "اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای شایع در ایران"، - آخرین انتشار

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- امتحان کتبی نیم‌ترم و پایان ترم ۹۰٪
ارائه یک مقاله در رابطه با گزارش یک اپیدمی ۱۰٪

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنا نمودن دانشجویان با نقش تغذیه در سلامت انسان، ارزش تغذیه ای انواع مواد غذایی، نیازمندیهای تغذیه ای انسان در شرایط عادی و حالات خاص فیزیولوژیکی و بیماریهای ناشی از سوء تغذیه شرح درس: در این درس دانشجویان با اهمیت مواد مغذی، متابولیسم آنها در بدن و نیازهای تغذیه ای گروههای سنی آشنا میگردند.

سرفصل درس: (۲۴ ساعت نظری)

۱- مقدمه: وضع کنونی و آینده غذا و تغذیه، تولید و مصرف مواد غذایی، وضعیت جغرافیایی تغذیه ای، جنبه های سیاسی و اقتصادی ایران و جهان

۲- نقش و اهمیت مواد مغذی در بدن

۳- هضم و جذب و متابولیسم مواد مغذی در بدن

۴- ذخیره مواد مغذی در بدن

۵- منابع درس مهم غذایی حاوی ویتامینها، مواد معدنی، پروتئینها، کربوهیدراتها و چربی

۶- نیازمندیهای تغذیه ای گروههای مختلف افراد جامعه

۷- بیماریهای ناشی از سوء تغذیه (کمبود یا افزایش مصرف مواد مغذی)

۸- گروههای مهم مواد غذایی و جدول ترکیبات مواد غذایی

۹- الگوها و راهنماهای غذایی و توصیه های تغذیه ای

۱۰- انتخاب مواد غذایی متنوع برای یک رژیم غذایی متعادل، استانداردهای رژیم متعادل

۱۱- عادات غذایی و تاثیر عوامل اجتماعی، اقتصادی، جغرافیایی بر روی تغذیه جامعه

۱۲- نقش متخصصین علوم و صنایع غذایی در حل مشکلات تغذیه ای

منابع درس:

1. -Eleanor, N. Whitney . J. Nutrition for health and health care, Belmont Wads Worth, ,latest edition.
2. -Mahan , L.K. and Escott- Stump , S Krause s food, nutrition and Diet therapy .W.B. Saunders Co, Philadelphia. ,latest edition.
3. -Passmore , R, Eastwood, M.A., Davidson & Passmore. Human nutrition and dieteticsp. Churchill Livingstone, London, ,latest edition.
4. -Shaw, V. and Lawson, M, Clinical paedatric dietetics. Blackwell Scintific. ,latest edition.
5. -Shils. M.E., Olson J.A. and Shike M, Modern nutrition in health and disease. Lee Febiger, ,latest edition.
6. Sue R. W. , Basic nutrition and diet therapy , Mosby College Public, London, ,latest edition

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

دانشجو: آزمونهای طول ترم (۴۰٪) و آزمون نهایی (۶۰٪)

نام درس: کلیات داروشناسی

کد درس: ۱۱

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

این درس آشنائی با خانواده های مختلف دارویی، اثرات فارماکولوژیک آنها، مکانیسم اثر دارو ها، عوارض جانبی دارو ها، موارد مصرف بالینی دارو ها به منظور کسب مهارت در به کار بردن دارو ها (با مقیاس و مقدار صحیح، راه تجویز صحیح و زمان صحیح تجویز دارو) می باشد. همچنین شناخت و یادگیری دقیق "توجهات خاص پرستاری" در مورد هر خانواده دارویی، خاصه در مورد بعضی عوارض دارو های ویژه، به منظور کسب توانایی در به کارگیری تدابیر لازم در جهت حفاظت از بیمار در مقابل عوارض احتمالی دارو مدنظر قرار می گیرد.

شرح درس:

در این درس کلیات و مفاهیم فارماکولوژی شامل فارماکودینامیک، فارماکوکینتیک، اشکال مختلف دارویی و نحوه اثر آن ها معرفی و مورد بحث قرار می گیرند. در هر یک از دسته های دارویی ضمن معرفی یک تا چند داروی مهم به نحوه عمل، موارد مصرف مهم بالینی، و عوارض جانبی آن ها پرداخته می شود.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

کلیات فارماکولوژی

فارماکودینامیک

فارماکوکینتیک

اشکال دارویی و نحوه اثر آن ها

کلیات سیستم اعصاب خودمختار

داروهای پاراسمپاتومیمتیک و آنتی کلی نرژیک

داروهای مقلد سمپاتیک

داروهای سمپاتولیتیک، مسددهای عقده ای و شل کننده های عضلانی

داروهای ضد فشارخون

داروهای موثر در درمان آنژین صدری و آریتمی قلبی

داروهای موثر در درمان نارسایی احتقانی قلب

ویتامین ها و داروهای موثر در درمان کم خونی

داروهای پائین آورنده چربی خون

داروهای ضد انعقاد خون

اپوئیدها

کلیات آندوکراین و کورتیکواستروئیدها

گوناودوتروپین ها و هورمون های جنسی

آنتی بیوتیک های بتالاکتام و جانشین شونده های پنی سیلین

تتراسیکلین، کلرامفنیکل و آمینوگلیکوزیدها

سولفونامیدها و آنتی سبتیک ها
 داروهای ضد سل و جذام و ضد قارچ
 داروهای ضد ویروس
 داروهای ضد سرطان
 انسولین و داروهای ضد دیابت خوراکی
 داروهای مورد استفاده در گوش، چشم و بینی
 داروهای موثر بر غده تیروئید و متابولیسم استخوان
 بیهوش کننده های عمومی
 بی حس کننده های موضعی
 داروهای ضد افسردگی، ضد اضطراب و خواب آور
 داروهای ضد صرع و ضد پارکینسون
 داروهای ضد درد مخدر
 داروهای ضد درد غیر مخدر

منابع درس:

1. -Freeman Clark, J., Queener, S., Karb, V. Pharmacologic Basis of Nursing Practice. St. Louis: Mosby., latest edition
2. -Katzung, B.G., et al. , Basic and Clinical Pharmacology, latest edition
3. -Goodman Gilman, T.W., Rall, A.S., Nies., Taylor, P. , The Pharmacological Basis of Therapeutics, latest edition

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

آزمون های کوتاه ۲۰٪
 آزمون میان ترم ۲۰٪
 آزمون پایان ترم ۶۰٪

کد درس: ۱۲

نام درس: جامعه شناسی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم و کلیات جامعه شناسی و درک و تجزیه و تحلیل بهتر مسائل اجتماعی و مباحث علمی می باشد.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری)

تعاریف مختلف جامعه شناسی - جایگاه جامعه شناسی در علوم انسانی - دانش اجتماعی دنیای امروز و شعب آن - کاربرد و ضرورت جامعه شناسی در ایران - تاریخچه پیدایش علوم اجتماعی در کشورهای اسلامی مغرب زمین - تعریف جامعه - مکتب اصالت فرد - مکتب اصالت جمع - نظریات پدیدار شناسی - روانشناسی اجتماعی و جامعه شناسی - دیدگاه اسلام در مورد فرد و جامعه - نابرابریهای اجتماعی - علل نابرابریها - گروهها و قشرهای مختلف اجتماعی - ارزشهای اسلامی و نابرابریهای اجتماعی - قدر و منزلت اجتماعی - سازمانهای اجتماعی - نهادهای اجتماعی - ناهنجاریهای اجتماعی - انواع جوامع (سرمایه داری، سوسیالیسم و جامعه توسعه نیافته)

روابط اجتماعی گروه هنجار ارزش اجتماعی شدن نقش قشر بندی تغییرات اجتماعی

منابع درس:

۶. جامعه شناسی عمومی، آنتونی گیدنز - آخرین انتشار

۷. جامعه شناسی پزشکی - آخرین انتشار

شیوه ارزیابی دانشجویان:

امتحان پایان ترم با سؤالات تشریحی کوتاه پاسخ ۶۰٪

نقد و بررسی چند مورد پروپوزال ۲۰٪

استفاده از چک لیست مشاهده و ارزیابی عملی ۲۰٪

پیش نیاز : ندارد

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس:

آشنایی با مفاهیم، دیدگاه‌های ویژه، فرضیات و جنبه‌های مختلف دوران سالمندی

رئوس مطالب (۲۴ ساعت نظری):

تعاریف و دیدگاه‌های مختلف سالمندی

تئوریهای مربوط به سالمندی

سالخوردگی جامعه و چالش‌های مربوط به آن

تجارب سالمندی

تغییرات جمعیتی و شاخص‌های آن

سالمندی موفق (Successful ageing) و ...

خانواده و مراقب افراد سالمند (Family and old people)

- بار اجتماعی سالمند (Burden of ageing) و شیوه‌های برخورد با آن

- بازنشستگی و سالمندی

- دیدگاه‌های مختلف سالمندی

- مذهب و فرهنگ و اثرات آن در سالمندی

- سالمندی با کیفیت (Quality Ageing)

- آشنائی با مباحث اخلاقی در این درس

منابع درس :

1. Baltes P.B 2 Baltes M.M, Successful Ageing: perspectives from the behavioral sciences. Cambridge University press paper last edition
2. Binstock George Ik Hand book of ageing and the social science. academic press last edition
3. Bond J, Coleman, P, and peaces, S Ageing in Society: An Introduction to Social Gerontology, London: sage last edition
4. Slotter, R The psychology of growing old, open University last edition
5. Fennell G., Philipson c., and Evers H. The sociology of old age, open University press last edition
6. Johnson, J and Slater K .Ageing & later life. London, Sagey open University last edition
7. Rybush, Jm, Roodin, PA, And Hoyer, wj Adult Development and Ageing, Brown & Benchmark publishers last edition
8. Schaie, kw, And Willis sl ,adult development and ageing, Harper Collins college Publishers last edition
9. Publishers last edition

۱۰. دکتر غلامعلی شاملو پیری چیست؟ چرا پیر میشویم؟ - آخرین انتشار

۱۱. دکتر موسی برال پیری - آخرین انتشار

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

- امتحان کتبی پایان ترم ۶۰٪

- تکوینی ۲۰٪

- فعالیت های طول ترم ۲۰٪

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ (۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس:

آشنایی با مبانی و تعاریف روش های همه گیر شناسی در دوره سالمندی است.

رئوس مطالب: (۲۶ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی)

سالخوردگی جمعیتی از دیدگاه اپیدمیولوژیکی

سلامت سالمندی و محیط (مدل اکولوژیکی)

مرگ و میر و علل آن در سالخوردگی

عملکرد فیزیکی و فعالیت های روز مره (ADL, IADL)

عملکرد ذهنی و دمانس

افسردگی و اضطراب

افتادن و سقوط و آسیبها، تصادفات

بیماریها و ناتوانیهای شایع سالمندی

بهداشت عمومی و ناتوانی و سالمندی موفق

نحوه انجام مطالعات اپیدمیولوژیکی در سالمندان

اصول مراحل مختلف پیشگیری در سالمندان

سالمندی سالم و تاثیر آن در بهداشت عمومی جامعه

روش جدید برای تحقیق و سیاستگذاری

آشنایی با مباحث اخلاقی در این درس

منابع درس:

Satariana. w.A Epidemiology of Aging: An Ecological approach. Boston, Jones and Bartlett publisher's last edition

- اداره سالمندان ، معاونت سلامت ، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، گزارش بررسی وضعیت سالمندان کشور. ۱۳۷۷
- اداره سالمندان ، معاونت سلامت ، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، گزارش بررسی وضعیت سالمندان کشور. ۱۳۸۱

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

- امتحان کتبی پایان ترم ۷۰٪

- ارائه مدلهای اکولوژیکی و اپیدمیولوژی ۳۰٪

کد درس: ۱۵

نام درس: تغذیه در سالمندان

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ (۱/۵ واحد نظری و ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: (نظری - عملی)

هدف کلی درس:

توانمندسازی فارغ التحصیلان رشته سلامت سالمندی به منظور برنامه ریزی حمایت های تغذیه ای برای سالمندان و آشنایی با رژیم های درمانی به این گروه

رئوس مطالب: (۲۶ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی)

دیدگاه کلی تغذیه و اهمیت آن در سطوح پیشگیری در دوره سالمندی

نیازهای تغذیه ای در سالمندان

- آشنائی با تغذیه مناسب در بیماریهای شایع سالمندی

- ارزیابی وضعیت تغذیه سالمندان و ابزارهای سنجش

- تداخل دارو و تغذیه

- حمایت های تغذیه ای

- آشنائی با مباحث اخلاقی در این درس

منابع درس:

1. Mahan, K., Escott- Stump S., Krauses food Nutrition Diet therapy, Philadelphia, W. B. Saunders last edition
2. Maurice E. Shils Et al. Modern Nutrition in Health and Disease. Newyork, Williams and Wilkins last edition

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

امتحان کتبی پایان ترم ۶۰٪ فعالیت کلاسی ۲۰٪

کار عملی و گزارش کار عملی ۲۰٪

کد درس: ۱۶

نام درس: ارزیابی نیازهای بهداشتی سالمندان

پیش نیاز: مفاهیم و مبانی سالمند شناسی (کد ۱۳): اپیدمیولوژی سالمندی (کد ۱۴)

تعداد واحد: ۲ (۱ واحد نظری و ۱ واحد کارآموزی)

نوع واحد: نظری - کارآموزی

هدف کلی درس:

ارتقا دانش، نگرش، و مهارت دانشجویان در سنجش و تامین نیازهای بهداشتی سالمندان. همچنین دانشجویان به صورت عملی نیازهای سالمندان را در فیلد ارزیابی خواهند کرد.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری و ۵۱ ساعت کارآموزی)

طیف سلامت و بیماری در سالمندی

مدل های بهداشتی

تعریف نیاز و نیازهای بهداشتی از دیدگاههای مختلف

نحوه ارزیابی نیازهای بهداشتی (انواع و فنون ارزیابی نیازهای بهداشتی)

ابزارهای اندازه گیری سنجش سلامت و کیفیت زندگی سالمندان

روش های تحلیل و اولویت بندی نیازها و مداخلات

روشهای تامین نیازها بر اساس اولویت ها

پر کردن فرمهای ارزیابی سالمندان و نحوه ارتباط با سالمندان در فیلد روستائی و شهری جزو کار عملی خواهد بود - آشنائی با مباحث اخلاقی در این درس

بود - آشنائی با مباحث اخلاقی در این درس

منابع درس:

1. -Robinson J & Elkan R, Health Needs Assessment. Theory and practice. Edinburgh. Churchill Livingstone last edition
2. -Meeconway. k. Studying Health and Disease, Buckingham. Open University press last edition
3. -Sidell, M Health in old age: myth, mystery and management. Buckingham: Open University press. last edition
4. -Ebersole P., Hess P. Towards Healthy Ageing. London, Mosby last edition

۵. مراقبت های بهداشتی سالمندان انتشارات WHO - آخرین انتشار

۶. ژیل شجری، سلامت سالمندی - آخرین انتشار

شیوه ارزیابی دانشجویان:

- امتحان کتبی پایان ترم و OSFE ۶۰٪

- تکوین ۱۰٪

- فعالیت های طول ترم ۲۰٪

نام درس: کیفیت زندگی در دوره سالمندی

کد درس: ۱۷

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

فراهم آوردن اطلاعات پایه و دادن نگرش کلی به طبیعت پیچیده بهداشت و آموزش استراتژیهای ارتقاء سلامت

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

مفاهیم پایه در کیفیت و ابعاد زندگی سالمندان

ارتقاء سلامت در سالمندان

سلامت و Wellness

بحث های فراموش شده (سلامت دندان، مراقبت از پا و پوست)

کیفیت زندگی (Quality of life)

مروری بر وضعیت بهداشتی سالمندان در کشور و جهان (وضعیت اقتصادی، اشتغال، برنامه ریزی برای

بازنشستگی، تامین اجتماعی، منابع درس مالی، بیمه ها، مشارکت در تامین منابع درس نظام پرداخت ها)

استراتژیهای دنیا برای ارتقاء سلامت سالمندان در زمینه های بیماریهای قلبی، سکته، سرطان - حوادث -

بیماریهای روانی

سلامت فیزیکی و آگاهی های تغذیه ای

کاهش استرس و مدیریت استرس

سلامت روحی و روانی

شیوه زندگی سالم در دوره سالمندی

آشنائی با مباحث اخلاقی در این درس

- منابع درس:

1. Heath H., Schofield, L., Healthy Ageing (Nursing older People), London, Mosby last edition
2. Naidoo J. and Wills J. Health promotion, foundations for practice, London. Bailliere Tindall last edition
3. Sidell, M Health in old age: myth, mystery and management. Buckingham: open University press. last edition

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

- امتحان کتبی پایان ترم

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

در طی این واحد دانشجویان با پدیده پیری که یک فرایند طبیعی و بخشی از چرخه زندگی انسان بنام پیری آشنا شده و با تغییرات بیولوژیکی که در هنگام پیری رخ میدهد و نیز تغییرات فیزیولوژیکی که در ارگان های بدن سالمندان رخ میدهد مورد بررسی قرار خواهند گرفت.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

تعریف کهولت و پیری از نظر زیست شناسی

- دیدگاه های مختلف پیری در سایر علوم

- فرایندهای پیر شدن و انواع تئوریهای بیولوژیکی سالخوردگی

- تئوریهای پایه سالخوردگی

- پیر شدن سلولی و اجزاء سلول

- ژنتیک و بیماریها

- جنسیت و طول عمر

- بررسی تغییرات عملکردی ارگان های بدن در سالمندی

- تفاوت تغییرات فیزیولوژیک و بیولوژیک در زن و مرد

- بیومکانیک تحرک در سالمندی

- عوامل موثر بر طول عمر

منابع درس:

1. Arkin, R Biology of Ageing, Sinauer associates last edition
2. Alexander P. Spence Biology of Human Aging last edition
3. Heath H., Schofield. I. Healthy Ageing (Nursing older people), London, mosby last edition

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

- امتحان کتبی پایان ترم

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ (۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد کارآموزی)

نوع واحد: نظری - کارورزی

هدف کلی درس:

ارتقاء دانش نظری دانشجویان در رابطه با روان شناسی دوران سالمندی به همراه دیدگاه وسیع در مورد اختلالات روانی شایع این دوران و در نهایت بکار گرفتن راه کارهای عملی در جنبه های گوناگون پیشگیری و ارتقاء سلامت روان سالمندان

رئوس مطالب: (۲۶ ساعت نظری - ۲۶ ساعت کارآموزی)

- تغییرات طبیعی ذهنی و روانی در دوره سالمندی
- حافظه و شناخت دوره سالمندی
- تغییرات خلقی و شخصیتی در سالمندی
- سالمندی و مراقبتهای بهداشت روان در عصر جاری
- مداخلات مؤثر بهداشت روان برای سالمندان
- سالمندی و هوش
- تغییر در نقش و روابط اجتماعی
- از دست دادن و داغیدگی
- هویت
- سالخوردگی و مراقبت و زندگی در مرکز نگهداری سالمندان
- بکارگیری ابزارهای ارزیابی سلامت روانی سالمندان
- آشنائی با مباحث اخلاقی

منابع درس:

1. Stater, R. the psychology of Growing old, London. open university last edition
2. Wenger, I. The supportive Network: coping with old age. Allen and Unwin last edition
3. Hayslip, B. and Panek, PE. Adult development and Ageing, New York: Harper Collins college publisher last edition
4. Schaie, k. w and wills, sl. Adult Development and Ageing, New York, Harper Collins college publishers. last edition
5. Stuart - Hamilton the psychology of Ageing. London, Jessica Kingsley publishers last edition
6. Patton, D. and Brown, R. lifespan health psychology: Nursing problems and interventions. London, Harper Collins, last edition
7. Kimmel De. Adulthood and Ageing, Chichester, John Wiley and son last edition
8. Biggs S. understanding Ageing: images, attitudes and professional practice. London, open university press last edition

9. Bromley ,DB. Behavioral Gerontology: Central issues in the psychology of Ageing. last edition
10. chichetser, John wiley and son
11. Birren, JG. and Schaie kw. Handbook of the psychology of Aging. Academic press last edition

شیوه ارزیابی دانشجو:

- امتحان کتبی (ASPE یا DOPS) پایان ترم ۷۵٪

- فعالیت های عملی ۲۵٪

کد درس: ۲۰

نام درس: مراقبت از سالمندان در جامعه، خانه و مراکز نگهداری

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ (۱ واحد نظری-۱ واحد کار آموزی)

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

هدف از این درس آشنایی دانشجویان با مسائل اجتماعی و مراقبتی و بازنشستگی و مسائل اقتصادی جزو کل در جمعیت سالمند و انواع خدمات و مراقبت های اساسی و حمایتی سالمندی با محوریت خانه و مراکز نگهداری و بیمارستان و جامعه می باشد

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۵۱ ساعت کار آموزی)

اهداف و مراقبت های اساسی و خدمات حمایتی سالمندان

مراقبت در جامعه

مراقبت در خانه و مراکز نگهداری و بیمارستانها و

چالشهای نظام ارائه خدمات

نقش و وظایف خانواده ها، NGO ، دیگر سرویس های غیر رسمی مراقبت

شبکه های حمایت از سالمندان

مراقبت ها و خدمات سرویس محور

بخش های ویژه سالمندان

Social exclusion and inclusion

مدل ها و سیستم های رفاهی و بهداشتی و اجتماعی برای سالمندان

آشنائی با مباحث اخلاقی در این درس

منابع درس:

1. Means, R & smith community care: policy & practice. Macmillan last edition
2. Rodger, J family life and social control: A sociological perspective, Macmillan last edition
3. Rodger J from a welfare state to welfare society: the changing context of social policy in a post modern era, Memillan press ltd. last edition
4. Rybash, JM, Roodin, PA and Hoyer, WJ Adult Development and Aging. Brown and Benchmark publishers last edition
5. Schaie, kw. and Willis sl. Adult development and Ageing. Harper collis college publishers last edition
6. Pampel E., and Willam I. age, class, polishes and the welfare state. Cambridge University last edition
7. Phillipson C capitalism and the construction of old age, Macmillan last edition

شیوه ارزشیابی دانشجویی :

-امتحان کتبی پایان ترم ۴۰٪

-گزارش بازدید Reflection (حیطه نگرشی) ۴۰٪

-تهیه Portfolio (حیطه نگرشی) ۲۰٪

کد درس: ۲۱

نام درس: سالمندی و جنبه های اخلاقی و قانونی در مراقبت از سالمندان

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با حقوق سالمندی و مسائل اخلاقی و قانونی برای سالمندان، مراقبین آنان و تیم ارائه خدمات سالمندی در سطوح خانه محور، جامعه محور و مراکز درمانی و بیمارستان است.

رئوس مطالب: (۲۴ ساعت نظری)

مسائل اخلاقی، حقوقی و قانونی سالمند و مراقبین آنها

مسائل اخلاقی، حقوقی و قانونی همراه با درمان ها و مراقبت ها

تکنولوژی جدید در مراقبت از افراد پیر و مسائل اخلاقی آن

تعریف حقوق افراد و بررسی جنبه های منفی و مثبت آن

رضایت

توانایی تصمیم گیری یا عدم آن

وصیت نامه و نحوه تصمیم گیری برای افراد سالمند با مشکلات روانی

اتانازی (Euthenasia) در سالمندان و نحوه برخورد اسلام با آن

مسائل اخلاقی، حقوقی و قانونی در هنگام مراقبت های طولانی مدت

مسائل اخلاقی، حقوقی و قانونی در سالمندان در حال احتضار (Palliative)

مسائل اخلاقی، حقوقی و قانونی در هنگام تحقیق در مورد سالخوردگان

متن قطعنامه حقوق سالمندان (کویت ۱۹۹۸)

منابع درس:

1. Age Concern Institute of Gerontology and Center of Medical Law and Ethics The Living will : Consent to treatment at the end of life. A wording parley Report, London. Edward Arnold last edition
2. Binstock , RH , post , SG , and white house . PJ. Dementia and Ageing , Ethics, Values and Policy Choices, London, Johns Hopkins University Press last edition
3. British Medical association Medical Ethics today: Its Practice and Philosophy, British Medical Association last edition
4. Gilhooly, M.L.M. Dementia: Consent to research, Vol. 1, last edition
5. Mc call Smith, A. and Nichols, D. Dementia: Consent to research, Vol. 2. Scottish Action on Dementia: Edinburgh
6. Moody . HR Ethics in an Ageing society . London, Johns Hopkins last edition
7. Smith Gp. Legal and Health Care Ethics for the elderly last edition
8. Wicclair . MR Ethics and elderly. Oxford university press last edition

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

امتحان کتبی پایان ترم ۸۰٪

وسط ترم یا فعالیت های کلاسی ۲۰٪

پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲ (۱ واحد نظری ۱ واحد کارآموزی)

نوع واحد: نظری- کارآموزی

هدف کلی درس:

کسب توانایی بررسی سلامت سیستم های مختلف بدن و کاربرد تکنیکهای مصاحبه و معاینه می باشد. این درس دانشجو ضمن کسب مهارت در انجام مصاحبه و معاینه فیزیکی با ویژگیهای علائم و نشانه های بالینی در کهنسالان آشنا شده و قادر به بررسی سلامت کهنسال می گردد.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری- ۵۱ ساعت کارآموزی)

اصول مصاحبه و اداره کردن جلسه مصاحبه و ویژگیهای اداره یک جلسه مصاحبه با سالمند مصاحبه با همراهان و بستگان بیماران ناتوان در برقراری ارتباط بررسی وضعیت سلامت پوست، سر و گردن، چشم، گوش، بینی، دهان و حلق، قفسه سینه، قلب، عروق محیطی و اندامها، پستان، شکم، دستگاه تناسلی، عضلات و مفاصل و دستگاه عصبی در سالمندان آشنایی با ابزارهای سنجش سلامت سالمند (نظیر MMS و ADL) آشنایی با آزمایشات و تکنیکهای پاراکلینیکی مرتبط با بررسی هر یک از دستگاهها و ویژگیهای آن در سالمندان آشنایی با مباحث اخلاقی در این درس

منابع درس:

1. Matteson .MA and mcconnel ES . Gerontological Nursing, Philadelphia Sanders Co
2. Stone J T et clinical Gerontological Nursing ,Philadelphia Sanders Co last edition
3. Weber , J and Kelley J . Health assessment in Nursing. Philadelphia Co. last edition
4. Dau Osterweil. Kenneth Brummel-Smith, John C. Beckt Comprehensive Geriatric Assessment last edition

شیوه ارزیابی دانشجویان دانشجو:

آزمون کتبی ۵۰٪

آزمون عملی ۵۰٪

کسب و توسعه مهارت های مرتبط با ارزیابی برنامه ریزی و مدیریت خدمات مرتبط با سالمندان در عرصه های واقعی (منزل، مراکز سرپایی و مراکز نگهداری و توانبخشی و شبکه های بهداشتی و درمانی).

رئوس مطالب (۱۵۲ ساعت کارآموزی در عرصه)

این دوره بمدت ۱۲ هفته و هفته ای ۳ روز کامل کاری را در عرصه های زیر شامل خواهد شد.

الف) واحد های ستادی شهرستان یا استان: (حداقل دوهفته)

- دانشجویان بمدت دو هفته در مراکز بهداشت استان یا شهرستان حضور پیدا کرده و ضمن آشنایی با محتوای برنامه های مراقبت سالمندان و شاخص های بهداشتی مرتبط با آن فرصت ایفای نقش و انجام بخشی از پروژه های تحقیقاتی را خواهند داشت.

- دانشجویان با فرایند تولید ، پردازش، و تجزیه و تحلیل و گزارش دهی اطلاعات مربوط به جمعیت سالخورده در منطقه معین (استان و یا شهرستان) آشنا شده و فرصت تجزیه و تحلیل این فرایند را پیدا خواهند کرد.

ب) در مراکز بهداشتی درمانی شهری یا روستایی:

در این دوره دانشجویان بر اساس کار پوشه (Port folio) مشخص و با قبول مسئولیت چند پرونده خانوار، بمدت ۶ هفته بعنوان کارشناس مراقبت سالمندان مسئولیت ارزیابی و مراقبت سلامت جمعیت سالخورده تحت پوشش در سطح مراقبت در منزل و مراقبت سر پای عهده دار خواهند بود.

ج) مراکز نگهداری سالمندان :

این بخش از کارآموزی شامل انجام خدمات مشاوره ای و مراقبتی سالمندان در مراکز بهزیستی و سایر مراکز غیر دولتی نگهداری سالمندان زیر نظر مسئولین ذیربط و یک نفر استاد راهنما بمدت دو هفته خواهد بود.

د) بیمارستان های آموزشی

بخش های داخلی- جراحی- فیزیو تراپی و روانپزشکی بیمارستانهای آموزشی

در این دوره با عنوان یکی از اعضای تیم مشاوره سالمندان زیر نظر یک متخصص سالمندی سایر متخصصین

مسئول مشاوره سالمندان فعالیت خواهند کرد(بمدت دو هفته)

منابع درس:

۱- فرم ها و دستور العمل های مراقبت سالمندان که از طرف دفتر سالمندان وزارت بهداشت و مراکز بهداشت استان تهیه و تایید شده اند.

۲- سایر منابع درس تهیه شده از طرف استاد مربوطه

نحوه ارزیابی

ارزیابی دانشجو با استفاده از کار پوشه و راهنمای آموزشی بصورت تکوینی (در طول دوره) و تجمعی با برگزاری آزمون OSCE و ارزیابی گزارش کار دانشجو در بخش های مختلف انجام می شود.

کد درس: ۲۴

نام درس: پایان نامه

پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: -

هدف کلی درس:

بکارگیری روشهای نظری آموخته شده در طول دوره، جهت تحلیل وضعیت و ارایه راه حلهای مفید و کاربردی در راستای ارتقاء ارائه خدمات سلامت سالمندی

شرح درس:

پروژه زیر نظر استاد راهنما در یکی از زمینه های سلامت سالمندی بصورت کاربردی انجام میگردد.

رئوس مطالب:

انتخاب موضوع، انجام کلیه مراحل پژوهشی و ارائه گزارش پیشرفت نهایی و دفاع از پایان نامه

منابع درس:

با نظر استاد راهنما

کد درس: ۲۵

نام درس: جامعه شناسی سالمندی

پیش واحد: ندارد

تعداد واحد ۲ واحد نظری

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

این واحد آموزش یافته های مختلف از مطالعات در ایجاد جنبه های اجتماعی پیر شدن است. این واحد ارتباط بین اجتماع - خانواده و فرد را مورد بررسی قرار میدهد.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

تئوریهای اجتماعی پیری

اجتماعی بودن و تغییر نقش افراد به هنگام سالخوردگی

سیاست های اجتماعی و پدیده سالمندی

سالمند و خانواده

طبقه اجتماعی و روابط فردی

وابستگی و عدم وابستگی

اثرات بیماریها بر اجتماع

Ageism (دید منفی به سالمندی)

بازنشستگی و اثرات آن

تئوریهای مربوط به بازنشستگی

قوانین حمایتی سالمندان (بیمه و...)

استریوتایپ سالمندی و تقسیم بندی اجتماعی سالمندان (Stereotypes and social divisions in old age)

سالمند آزاری و سواستفاده از سالمند

آشنائی با مباحث اخلاقی در این درس

منابع درس:

1. Bond, J, Coleman, P, and peace, s Ageing in society: An introduction to social Gerontology, London: saga last edition
2. Burrow, Gm. and Hillier S. Aging, the Individual and society, London. wadsworth publishing company last edition
3. Fennell, G. Phillipson, C, and Evers, H The sociology of old age, open university press. last edition
4. Means, R and smith R. community care: policy and practice, Macmillan last edition
5. Rybash, JM, Roodin, PA, and Hoyer, wJ Adult Development and Aging, Brown and Benchmark publishers last edition
6. Schaie, kw and wills, sl. Adult Development and Ageing, Harper Collins college publisher last edition

7. Pampel, f and Williams , J. age, Class, politics and the welfare state ,Cambridge university press last edition.
8. Tinker, A Elderly people in modern society, London: Longman last edition
9. Vincent, J. Inequality and old age, Ucl press. last edition
10. Walker A and Nacgele G. The politics of old age in Europe, Rethinking ageing series, open university last edition

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

-امتحان کتبی پایان ترم ۷۰٪

فعالیت عملی و ارائه گزارش ۳۰٪

نام درس: اصول مدیریت مصرف دارو در سالمندان

کد درس ۲۶

پیش نیاز: بیولوژی و فیزیولوژی سالمندی (کد ۱۸)

تعداد واحد: ۲ (۱ واحد نظری - ۱ واحد کارآموزی)

نوع واحد: نظری-عملی

هدف کلی درس:

این واحد دادن اطلاعات فارماکولوژی محص نیست بلکه، این واحد دانشجویان را با مشکلات عمومی و کلی تجویز دارو و مصرف دارو و متابولیسم دارو سالخوردگان را مورد بحث بررسی قرار خواهد داد.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۵۱ ساعت کارآموزی)

تجویز دارو و تغییرات دارویی در سالمندان

آشنایی با عوارض دارویی در سالمندان

احتیاطات ویژه دارویی در مراقبت سالمندان

چالش ها و راهکارهای تجویز و مصرف بهینه دارو برای سالمندان

نقش اطلاع رسانی در مورد تجویز و پیگیری مصرف دارو در سالمندان

آموزش به سالمندان و خانواده آنها در باره مصرف صحیح دارو و عوارض جانبی دارو

نقش پزشک و پرستار در بررسی و کنترل دارو در افراد سالمند و پیشگیری و شناسایی reaction های دارویی

مصرف خود سرانه دارو (OTC treatments) (Self - proscribed and over - the - counter) و سوئ

مصرف دارو

مسمومیت دارویی و تاثیر سیستمیک داروها بر روی سلامت

متابولیسم و جذب دارو در سالمندان

آشنایی با مصرف داروهای گیاهی و مکمل های دارویی در سالمندان

سوئ مصرف دارو در سالمندی

واکسن های رایج سالمندی

آشنائی با مباحث اخلاقی در این درس

منابع درس:

Health H., Schofield, I., Healthy Ageing (Nursing older people), London, Mosby last edition

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

امتحان کتبی پایان ترم ۶۰٪

ارزیابی عملی بر مبنای چک لیست و PORT FOLIO

کد درس: ۲۷

نام درس: اصول توانبخشی در سالمندان

پیش واحد: ندارد

تعداد واحد: ۲ (۱ واحد نظری - ۱ واحد کارآموزی)

نوع واحد: نظری-کارآموزی

هدف کلی درس:

آشنایی با راههای پیشگیری از ناتوانیهای دوره سالمندی و راههای بازتوانی. نوتوانی و توانبخشی آنان در جهت بهبود کیفیت زندگی و استقلال سالمندان

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۵۱ ساعت کارآموزی)

ارزیابی عملکردی در سالمندان

اصول توانبخشی در سالمندان آسیب پذیر

توانبخشی و آشنایی با تیم توانبخشی و اهداف آن

شناخت مراکز ارایه دهنده خدمات توانبخشی سالمندان

توانبخشی بیماریها و اختلالات شایع در سالمندان و اصول تمرین درمانی (کلیات)

ورزش در افراد سالمند

اصول تجویز وسایل کمکی (ارتز) در سالمندان

بکار گیری وسایل توانبخشی

پیشگیری از آسیب های احتمالی برای فرد مراقبت کننده از سالمند

توانبخشی اجتماعی و حرفه ای در سالمندان

تغییرات محیط کار و زندگی سالمند و پیشگیری از افتادن و عدم تعادل

نقش ارگونومی و تغییرات محیط در پیشگیری از اختلالات ناشی از سالمندی

پسرفت فیزیولوژیک (deconditioning) و پیشگیری از آن

آشنایی با مباحث اخلاقی در این درس

منابع درس :

1. Braddom, R.L. (last edition) **Physical; medicine& rehabilitation**, London, Saunders
2. Delisa J.A.(last edition)**Physical; medicine& rehabilitation principal and practice**,Lippincott willams & Wilkins
3. Kaufman L.(last edition) **Geriatric Rehabilitation Manua**.,Philadelephia, Pennsylvania
4. Amanda J.(last edition) **Squires Rehabilitation of the Older Person: A Handbbook for the Interdisciplinary Team**
5. Timothy Carole Lewis (last edition) **Geriatric Rehabilitation: A Clinical Approach**

شیوه ارزشیابی دانشجو:

امتحان کتبی پایان ترم ۶۰٪

آزمون عملی ۴۰٪

پیش نیاز : ندارد

تعداد واحد: ۲ (۱ واحد نظری-۱ واحد کارآموزی)

نوع واحد: نظری-کارآموزی

هدف کلی درس:

آشنایی فراگیران با مدل‌های مدیریت و رهبری اثربخش و برنامه ریزی در مراکز مراقبت سالمندان می باشد. با توجه به اهمیت و ضرورت مهارت های لازم مدیریت و رهبری برای فارغ التحصیلان این دوره دانشجویان باید دانش و مهارت های لازم برای اداره و رهبری یک مرکز سالمندان در شناسایی مشکل، طراحی مدل، اجرای مداخله، پایش و ارزشیابی برنامه های خدماتی و مراقبتی سالمندان را دارا باشند و با آموزش های لازم بتوانند در محیط عمل تواناییهای مدیریت و رهبری و برنامه ریزی خود را نشان دهند .

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری- ۵۱ ساعت کارآموزی)

ویژگیهای سازمانهای بهداشتی درمانی

ویژگیهای عناصر مراکز مراقبتی سالمندان براساس مدل سیستم ها

ساختار و طراحی یک مرکز مراقبت سالمندان

مدلهای برنامه ریزی های سلامت سالمندان

تئوریهای سازمانی

مدلهای رهبری

ارتباطات

روشهای مختلف نیاز سنجی

مهارتهای مشکل گشایی

مدیریت بحران

تامین اجتماعی و بیمه

سازمانهای غیر انتفاعی و حمایتی

مددکاری اجتماعی و وظایف و نقش ها

سازمانهای بین المللی بشر دوستانه (وظایف و نقش ها)

شیوه های ارزشیابی مدیریت یک مرکز سالمندان

آشنائی با مباحث اخلاقی در این درس

منابع درس :

1. Johnkenneth (last edition) **Health promotion**,Routhlege
2. Erench ,(last edition) Bell Organization Development
3. Bruce . J (last edition) Workplace Readiness for Health occupations , Delma ; publisher

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

امتحان کتبی پایان ترم ۶۰٪

اجراء پروژه مدیریت در یک مرکز سالمندان ۴۰٪

کد درس : ۲۹

نام درس : آسیب پذیری و ارزیابی آن در سالمندان

پیش نیاز : ندارد

تعداد واحد: (۵/۰ واحد نظری-۵/۰ واحد کارآموزی)

نوع واحد: نظری-کارآموزی

هدف کلی درس:

ارتقا دانش دانش آموزان در خصوص شناسایی، راههای پیشگیری، غربالگری آسیب پذیری و ارجاع این گروه از سالمندان به مراکز تخصصی سالمندان می باشد.

رئوس مطالب: (۹ ساعت نظری- ۲۶ ساعت کارآموزی)

تعریف آسیب پذیری

آشنایی با معیارهای مختلف آسیب پذیری

تفاوت آسیب پذیری در زنان و مردان

نحوه شناسایی و تفکیک سالمندان آسیب پذیر از غیر آسیب پذیر

شیوع و بروز و عوامل موثر بر آن، نحوه پیشگیری

تاثیر متقابل آسیب پذیری و بیماریها بر روی یکدیگر و نهایتاً روی برون ده کلینیکی بیماران سالمند.

منابع درس :

1. Patricia M. Burbank (last edition) **Vulnerable Older Adults: Health Care Needs and Interventions**
2. Carey J.R., Jean-Marie Robine, J.-P. Michel, Yves Christen (last edition) **Longevity and Frailty (Research and Perspectives in Longevity)**
3. Mitnitski, A. MacKnight MC and Rockwood K. (2003). "DATA INTEGRATION AND KNOWLEDGE DISCOVERY IN BIOMEDICAL DATABASES. RELIABLE INFORMATION FROM UNRELIABLE SOURCES (measuring Frailty). PF116 & SF2." **Data Science Journal** 2: 25-34.
4. Klein, B. E., R. Klein, et al. (2005). "Frailty, morbidity and survival." **Arch Gerontol Geriatric** 41(2): 141-9.
5. Markle-Reid, M. and G. Browne (2003). "Conceptualizations of frailty in relation to older adults." **J Adv Nurs** 44(1): 58-68.
6. Rockwood, K., R. A. Fox, et al. (1994). "Frailty in elderly people: an evolving concept." **Cmaj** 150(4): 489-95.
7. Rockwood, K., S. E. Howlett, et al. (2004). "Prevalence, attributes, and outcomes of fitness and frailty in community-dwelling older adults: report from the Canadian study of health and aging." **J Gerontol A Biol Sci Med Sci** 59(12): 1310-7.

شیوه ارزشیابی دانشجویی:

امتحان کتبی پایان ترم ۶۰٪

اجراء پروژه عملی ۴۰٪

کد درس: ۳۰

(Environment and Ageing)

نام درس: محیط و سالمندی و ارگونومی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشناسازی دانشجویان با اصول بهداشت محیط، عوامل زیست محیطی و شهر دوستدار سالمند و اثرات آن بر سلامت سالمندان است.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری)

آماده سازی خانه های موجود در اجتماع برای نگهداری و زندگی سالمندان محیط سالم برای نگهداری سالخوردهگان در سرای سالمندان و بیمارستانها خانواده و جامعه و بهداشت (Sensory and perceptual

issues of Ageing مسائل ادراکی در سالمندی

جامعه و تکنولوژی در جامعه و نحوه استفاده از آن توسط افراد پیر

مناسب سازی فضای عمومی و خصوصی

محیط مناسب برای آموزش سالمندان

پیشگیری از سقوط یا افتادن Fall

نقش محیط در پیشگیری از بیماریهای خاص مرتبط با عوامل محیطی

کنترل ناقلین عفونت در بیمارستانها، مراکز نگهداری سالمندان

محیط سالم برای سالخوردهگان (منزل و راندگی سالم، اهمیت همسایگی، پیشگیری از جرم و جنایت، سرما و

گرما، منازل ویژه برای سالمندان (sheltered accommodation)

آشنائی با مباحث اخلاقی در این درس

منابع درس:

1. Health H., Schofield, I., (last edition), **Healthy Ageing (Nursing older people)**, London, Mosby
2. Letts L, Stewart D.E...by P(last edition) **using environment to enable occupational performance**, Thorofare N.J.:Slack incorporated
3. Lord S., Sherington C., Menz H. and Clos J(last edition) **Falls in older people, risk factors and strategies for prevention, Cambrage University press**
4. May Beth Eary (last edition)**Elder care in occupational thrapy**, Slack incorporated

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

امتحان کتبی پایان ترم

فصل چهارم
ارزشیابی برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته سلامت سالمندی

۱- هدف از ارزشیابی برنامه:

سنجش سطح دستیابی به اهداف آموزشی
تعیین و تشخیص نقاط قوت و ضعف برنامه
اصلاح و بهبود برنامه آموزشی براساس نیازها

۲- نحوه ارزشیابی برنامه :

ارزشیابی تکوینی و ارزشیابی تراکمی

۳- مراحل اجرای ارزشیابی برنامه :

الف - تعیین وضعیت موجود و اهداف برنامه

ب - تهیه ابزار ارزشیابی

ج - بررسی نقاط قوت و ضعف

د- تعیین فرصتها

ه - تعیین تهدیدها

و - تحلیل نتایج و تصمیم گیری

۴- تواتر انجام ارزشیابی :

هر ۳ سال یکبار بصورت تراکمی و به طور مستمر در طول اجرای برنامه و خاتمه هر دوره آموزشی بصورت تکوینی

۵- شاخصهای پیشنهادی برای ارزشیابی برنامه :

میزان رضایت اعضای هیات علمی

میزان رضایت دانش آموختگان

میزان رضایت مدیران گروههای آموزشی

میزان اشتغال دانش آموختگان

میزان موفقیت در امتحانات کشوری

میزان موفقیت برنامه در رفع نیازهای واقعی جامعه

۶- معیار موفقیت برنامه در مورد هر شاخص :

پس از جمع بندی کمی و کیفی فرمهای ارزشیابی با مقیاس پنج رتبه ای (از ضعیف تا عالی)، شاخص موفقیت هر معیار این است که بالاتر از ۸۰ درصد افراد، رتبه های ۴ و ۵ را انتخاب کرده باشند.

